

2.

Heräsin seuraavana aamuna siihen, että Muinaisessa oli oudon lämmintä. Nousin ylös vuoteelta, laskin jalat lattialle. Koko lattia kiilteli kelmun peitossa. Nuuhkaisin. Ilmassa tuoksui voimakkaasti orkideoilta ja sitrushedelmiltä. Miellyttävältä itse asiassa.

Mutta lattian pinta ei kuulostanut oikeanlaiselta. Kun sen päälle astui, se rätsisi kuin ukonkorennon siipi. Olin gaialaisten luona nähty vastaavaa, kun lapsena pääsin ihmettelemään temppelein korentotarhoja ja niiden lattioilla lojuneita hyönteisten kuoria. Laji oli ollut kuolleena pitkään. Vanhimmat insinöörit kertoivat onnistuneensa sudenkorentojen henkinherättämisessä. Ajan myötä he tulisivat leviämään korennot takaisin luontoon. Viimeistään siinä vaiheessa, kun Euraanian kasvit olisivat riittävästi toipuneet ilmansaasteista, ja korennot luonnollisissa olosuhteissa kestäisivät taas myrkyt ja ympäristösaasteet.

Kumarruin lattialle ja pyyhkäisin sormella lattiaa. Maistoin. Väkevä liuottimen maku täytti makunystyräni. Yökkäsin ja ryntäsin saman tien vesipisteelle huuhtomaan suuni.

Ihan kuin Muinainen olisi siivoamisen jälkeen yöllä hikoillut aineen, joka sitten oli kovettunut ohueksi riitteeksi lattiapintaan. Ehkä vaha ei ollut Muinaiseen sopivaa.

Millä saisin aineen poistettua, millä uskaltaisın käsitellä aluksen pintaa?

Kiusasiko Muinainen minua tahallaan? Pitikö se minua epäluottettavana tunkeilijana ja osoittiko se näin mieltään?

Ehkä minun pitäisi kesyttää tämä koneolento niin kuin Utu. Minun olisi kehiteltävä jokin juoni, jolla voitaisin sen luottamuksen.

Kokeilin eri asioita, jotka voisivat ärsyttää tai ilahduttaa Muinaista. Vaikka se oli kone, sillä oli voimakas tarve reagoida kokeemaansa ja välittää tietoa. Nakuttelin sen seinäpintoja, ilman tuloa. Huusin muutaman sekunnin ajan niin kovaa kuin pystyin ja se vavahti. Arvelin, että se piti lauluista: kun hyräilin, sen lento tuntui vakaammalta. Ehkä sen alkuperäinen rakentaja oli laulanut paljon, ja jossakin tekomielenä sopukoissa se kantoi siihen liittyviä muistoja.

– *Vety, heliumi, litiumi, berylliumi*, rallatin gaialaisten työlaulua. Saman tien alus syöksyi maata kohti ja oikaisi kurssinsa juuri ennen kuin iskeydyimme dyyneihin. Hiekka vain põlisi takanamme, kun viiletimme eteenpäin maan pinnanmuotoja myötäillen. Ehkä Muinaisella oli hauskaa? Ehkä se halusi leikkiä kanssani?

Seuraavaksi hyräilin sille Mereltä tuttua laulua tiinettärestä, joka ui valtameressä delfiinien kanssa ja oppi puhumaan niiden kieltä. Aluksen lento vakautui saman tien, ihan kuin se olisi kuunnellut ja tunnelmoinut.

Kapusin peräpään kasvihuoneeseen ja istuin ituviljelyksen viereen. Paikka toi mieleeni Gaian temppelein maanalaiset puutarhat. Kosketin kädelläni Muinaisen lattiaa ja kuvittelin, että se oli elävä, aistiva ihmisolento. Kädenpohjani alla kuumotti, huoneen ilma värjeli eri lämpöisenä. Muinainen hengitti, kuulin sen sydämensykkeen, nanopiirien virtauksen, teknologisen ja biologisen risteytymän.

Aistin että aluksella oli kuuma, se oli tullut sairaaksi käyttämästäni aineesta. Olin tehnyt virheen: Muinainen poikkesi sisuksiltaankin paljon tavallisista muovilivoista. Olin aiheuttanut oikosulkuja ja tukkinut aistivirtoja.

Silittelin kädelläni sen pintaa, aukaisin pienen huoltoluukun ja tartuin paksuihin johtoihin. Annoin hermojeni kytkeytyä johtojen läpi, vaikka ihmiskosketukseen tottuneelle se tuntui luonnottomalta.

Johtojen sisällä ei virrannut verta vaan informaatiota. Binääridataa, joka ei merkinnyt minulle mitään. Mutta koneen uumenissa oli tuttua tekniikkaa, gaialaisten asentamia osia, erilaisia säätimiä. Pahoittelin mielessäni tekoani ja pyysin koneelta anteeksi. Kerroin osaavani auttaa ihmisiä heidän sairauksissaan, ja jos koneäly avautuisi minulle, niin pystyisin kenties parantamaan sen.

- En ole ihminen, Muinainen sanoi vanhemman miehen äänellä. Se oli pehmeä, matala ja rauhallinen, mutta hivnen mekaaninen.
  - Et olekaan, ystäväiseni. Sinä olet luoja luoma.
  - Osaat kommunikoida kanssani vaikka et ole operaattori. Mistä olet saanut taitosi?
  - Olen aavikon lapsi kuten sinäkin, gaialaisten kasvattama.
- Kerroin Muinaiselle tarinan, jonka olin kuullut jo kauan sitten lapsuudessani.

Kerran matkoillansa Rego päätyi autiomaahan, jossa aurinko paahtoi niin armottomasti, että sekä ihmiset että eläimet kaatuiivat suorilta jaloiltaan maahan. Juomavesi piti vääntää otsapannoista ja jaloissa hies-tyneistä sukista.

Rego oli kuullut, että autiomaassa asui pieni uskovaisten yhteisö. Nämä gaialaisiksi kutsutut olivat eristäytyneet maailmasta silloin, kun tuhon ensimerkit oli havaittu. He eivät uskooneet ihmiskunnalla olevan mitään toivoa, ja niin he olivat paenneet autiomaan perukoille, asuneet äärimmäisissä olosuhteissa itseään rangaisten. Sillä joku päivä, kun kaikki muut olisivat tuboutuneet, he voisivat jatkaa elämäänsä ilman hölmöjä luonnon raikanneita ihmisiä.

Autiomaassa, pienen keitaan äärellä, eli tarinoiden mukaan vielä näiden maailmaa paenneiden jälkeläisiä, jotka odottivat lopullista tuhoa. Regoa moinen kiehtoi, sillä hän oli rohkea, eikä pelännyt minkäänlaisia loppuja. Hän halusi saavuttaa mahdottoman ja löytää näitä autiomaahan paenneita kulttilaisia.

Mutta katsos, tarina ei tiedä kaikkea. Eivät tarinat yleensä tiedä.

Gaialaisista kerrotaan kaikenlaista, eikä heitä yhtään haittaa, vaikka hubut kulkevatkin omia polkujaan.

Käteni alla värähteli. Mieleeni tulvahti Muinaisen oma muisto. Alus oli temppelissä, keskellä kukkivaa puutarhaa, työhaalareihin pu-keutuneet insinöörit mittailivat sitä laitteillaan. Tummatukkainen, parrakas mies seisoi heidän joukossaan ja jutusteli onnistuneesta päivätyksestä, lentokartasta, nanoälystä. Rego! Hän näytti raamik-kaammalta ja elinvoimaisemmalta kuin gaialaisten suttuisissa muis-tinteissa.

Temppelin maisemat saivat veden kihoamaan silmiini. Minun oli ollut sinne ikävä.

Rego kiitti ja halasi insinöörejä, he kaikki vaikuttivat olevan tyy-tyväisiä saavutuksiinsa.

Rego käveli Muinaisen luo ja silitti sen metallista pintaa. Käden kosketus oli samaan aikaan määrätietoinen ja voimakas.

- No niin, kuukausien työ on vihdoin valmis.

Joko lähdemme? Muinainen kysyi.

Kyllä, Rego vastasi tällä kertaa ajatusten kautta.

Muinainen avasi sisäänkäynnin, Rego nousi metallilinnun sisään ja antoi sille käskyn lentää pois temppelistä. Rego pyysi Muinaista pitämään pintansa läpinäkyvänä.

Maanalaisen luolan katto avautui paljastaen avotaivaan. Muinai-nen levitti siipensä ja nousi jyrkästi ylös. Alus sukelsi ahtaan aukon läpi ja saman tien luolan katto sulkeutui ja peittyi näkyvistä. Raken-nus maastoutui hiekkaan kuin koko paikkaa ei olisi ollut olemassa-kaan.

Muinainen riemuitsi lentäessään. Se singahti taivaalle, sen lento-pintoihin tiivistyi hetkeksi vesipisaroi- ta. Maankamaran yksityiskoh- dat kutistuivat, kunnes taivas muuttui mustaksi ja maapallo kaareu- tui alla. Muinainen raportoi innokkaasti Regolle uusia tietojaan ja päivätyksiään.

– Meidän täytyy tallentaa kaikki nämä päivät, jotka yhdessä koemme. Olen saanut gaialaisilta tehtävän. Meidän täytyy selvittää mitä maailmalle on tapahtunut, Rego mietti ääneen.

Onko viisas varotoimi pyyhkiä muistinteet jos joudumme vaaraan?
Muinainen kysyi.

– Ei, ei tarvitse. Kukaan ei osaa etsiä niitä muistoistasi. Jos jokin tapahtuu, sammutan mielesi niin kukaan ei pääse niihin käsiksi, Rego vastasi.

Nostin käteni lattialta.

– Kiitos Muinainen, kuiskasin. Metallilohikäärme herätti minussa kunnioitusta ja iloa. Se oli kulkenut maailman ääriin ja todistanut uskottomia asioita, ja olisin halunnut kokea lisää sen muistinteita. Ne olivat tarkoitettu vain operaattorin käyttöön. Utun kuultavaksi ja nähtäväksi.

– Palautit muistinteet tietoisuuteeni, kiitos siitä, Muinainen sanoi.

– Niinkö? yllätyin. Olin näköjään vahingossa liittynyt koneällyn ajatusvirtaan ja hoitanut myös sitä. – Voitko selittää?

– Operaattorini Rego halusi sulkea mieleni ja käski varotoimena minun unohtaa muistinteet. Sinun kykysi poisti muistisulkuni.

Olin tehnyt Muinaiselle saman kuin Utulle, kun palautin hänen mieleensä Marraksen pyyhkimät muistot.

– Kun Utu palaa alukseen, pystyykö hän nyt katsomaan Regon muistinteet?

– Kyllä, mutta muistinteita on yhteensä 51 174 kappaletta, vuosien 2260 ja 2291 väliseltä ajalta.

Nousin ylös lattialta ja päätin tarkistaa, että kasvihuone toimi kunnolla. Muinainen hoiti itse vihannesten kastelun ja suihkutti säännöllisesti vettä. Multainen maaperä liikahti silloin tällöin, kuin joku olisi kuokkinut sitä sisältäpäin.

Hieroin päätäni. Jos kone kerran itse osasi hoitaa kasvihuonetta niin...

– Muinainen, voisitko sinä itse puhdistaa aluksesi pinnat niin että olisi siistiä, kun Utu tulee takaisin.

Muinainen liikahti, se kaarsi jyrkästi alaviistoon kuin aikoisu syöksyä mereen. Kiirehdin komentuhuoneeseen, istuin tuolille ja puristin kahvoista kiinni. Muinainen leijui aivan rannan luona, veden tuntumassa. Se imi vettä tarttumakädellään. Äkkiä kaikki lattia- ja seinäpinnat rullautuivat ympäri. Muinainen suihkutti ulkopuolelta pintaan vettä ja kun aiempi sisäpuoli oli puhdas, se käänsi taas pinnan ympäri ja aloitti saman alusta. Kokeilin lattiapintaa, se oli hetken kostea kunnes sisäilma kuivatti sen. Yksikään huonekalu ei ollut liikahtanut. Kaikki kävi niin nopeasti.

En voinut kuin nauraa. Rego oli ajatellut kaikkea!